

NIEUWE PERENRASSEN IN DE KIJKER

De hardfruitsector heeft zich de laatste decennia gespecialiseerd in de perenteelt en dit door het succes van de Conference peer, die meer dan 90% van het perenareaal invult. Maar dit maakt de sector zeer kwetsbaar, want er is geen risicospreiding. Verder situeert ook de arbeidspiek bij de pluk zich in een tweetal weken. Het is dan ook zeer belangrijk dat er gezocht wordt naar aanvulling en uitbreiding van het assortiment. – Ann Gomand, pcfruit

Sinds zo'n 15 à 20 jaar wordt bij pcfruit veel aandacht besteed aan de zoektocht naar nieuwe perenrassen via GMO-onderzoek. De interesse in nieuwe perenrassen is de laatste jaren ook wereldwijd sterk toegenomen. Men zoekt hierbij vooral naar peren met een rode bloes, maar ook andere vormen en smaken zijn gewild. Toch is het niet zo eenvoudig om met nieuwe rassen naar de praktijk te gaan. Alle rassen worden – zeker wat de productiviteit betreft – altijd vergeleken met Conference en schieten hier vaak te kort.

Vorstgevoeligheid

Een belangrijk voordeel van Conference peren is dat er zelfs na vorst via *parthenocarpie* nog een goede productie kan zijn. Jammer genoeg komt deze eigenschap niet terug bij andere perenrassen. Een bevroren bloem is vaak een verloren bloem.

De vorst van 20 april kwam op het moment dat de peren reeds uitgebloeid waren en er al jonge vruchtjes aan de bomen hingen. Bij heel wat rassen werden de vruchtjes zo zwaar beschadigd dat ze ofwel afvielen ofwel volledig misvormd uitgroeiden. Enkel bij Conference kunnen

we op de meeste percelen spreken van een goed behang. Alleen zullen de bevroren peren wel kleiner blijven.

Zomerrassen

In de eerste week van augustus werden er reeds 2 perenrassen geplukt: Corina en Celina (Q-Tee). Midden augustus volgde dan de pluk van Gräfin Gepa (Early Desire).

Corina Corina is een vroege mutant van Conference die een drietal weken vroeger rijpt. Qua uitzicht en smaak is de peer volledig vergelijkbaar met de klassieke

Deze vroege mutant van Conference wordt enkel in België geteeld met het opzet ze direct te vermarkten voor de nieuwe Conference oogst in de handel komt.

Celina - Q-Tee Celina is een peer met een bruinrode bloes die haar roots in Noorwegen heeft. Normaal valt de pluk midden augustus, maar door het vroege jaar werd er dit jaar al rond 4 augustus geoogst. In 2016 haalden we op bomen in het elfde

.....
Er komen stilaan andere rassen die het winkelrek meer kunnen kleuren
 .....

Conference. Maar omdat ze drie weken minder aan de boom hangt, is de vruchtmaat beduidend kleiner. Bij deze peer is het dan ook heel belangrijk dat er irrigatie ligt, kort gesnoeid wordt en dat er tijdig gedund wordt zodat de peren toch voldoende maat kunnen halen.

Corina heeft nood aan irrigatie, korte snoei en tijdige dunning om voldoende maat te kunnen halen

groeijaar een opbrengst van meer dan 35 kg per boom. Op dezelfde bomen bleef de productie als gevolg van de vorst dit jaar beperkt tot net geen 20 kg per boom. Bovendien waren heel wat vruchten misvormd. Op een ander perceel met vierjarige bomen, waar de vorst bestreden werd met vuurpotten, was er wel een goede opbrengst en was er geen sprake van verruwing of misvorming. Celina werd het eerst opgepikt in België en hier staat nu zo'n 130 ha. Ondertussen is men ook aan het planten in Spanje, Zwitserland, Slowakije en Zuid-Afrika. En ook andere landen zoals Frankrijk, Oostenrijk en Australië zullen op korte termijn volgen. Celina is een zomerpeer maar ze heeft toch een vrij goed bewaarpotentieel zodat men de verkoop over een aantal maanden kan spreiden. De peren komen in het handelskanaal onder de merknaam Q-Tee.

Early Desire Early Desire staat sinds 2010 op pcfruit. De peren hebben een eerder dofbruine kleur en zijn wat hoekiger van vorm. Deze peer staat alleen op een perceel met beregening en werd op 17 augustus geplukt. De productie was zelfs beter in vergelijking met de voorgaande jaren, want er werd 20 kg per boom geplukt. De peren worden niet echt sappig en hebben een matige smaak. In België werden in totaal 13 ha percelen aangeplant. Vooral in Nederland is er interesse, en dit bij zowel telers als handelaars.

Bewaarrassen

Bij de bewaarrassen zijn er wat meer mogelijkheden op dit ogenblik. En ook hier is er keuze uit groene of gebloste peren.

Cepuna (Migo) Het ras waar we op dit ogenblik de meeste ervaring mee hebben is Cepuna. De oudste bomen zijn ondertussen 18 jaar oud. Het is een peer die qua vorm sterk gelijkt op Conference, maar die minder gebronsd is. De laatste jaren werden producties gehaald van 60 tot 70 ton/ha. Gemakkelijk 80 % van de peren is dikker dan 60 mm. Dit is ongetwijfeld een van de sterkste troeven van dit ras.

Bij het begin van dit seizoen zag het er ook voor Cepuna goed uit. De peren leken goed door de vorst te komen, maar uiteindelijk was er toch een veel sterkere rui dan normaal. Hierdoor wordt de productie nu geschat op zo'n 50 % van normaal. De vruchten hebben wel hun normale vorm. Hier en daar zal er verruwing zijn door de vorst, maar al bij al

valt de schilkwaliteit op pcfruit zeer goed mee. De pluk van dit ras wordt verwacht tijdens de eerste week van september. De rechten voor Cepuna zitten bij EFC/GKE. Het doel is om tegen 2022 in Europa zo'n 700 ha te hebben. In België zit dit ras nu bij Bel'Orta, maar de interesse bij de telers is beperkt. Vooral in Nederland is er de afgelopen jaren wel wat Cepuna aangeplant door telers die aangesloten zijn bij Fruitmasters. De peren zelf wor-

In België staat momenteel zo'n 130 ha Sweet Sensation die vermarkt wordt door BFV. Het areaal aan Regal Red Comice is kleiner (5 ha) en wordt in de handel gebracht door LTV.

Dicolor Een andere rode peer is Dicolor, een peer afkomstig uit Tsjechië. Het is een van de eerste rode peren die in het vizier kwam. In sommige jaren kan dit ras zeer productief zijn, maar het is ook gevoelig voor beurtjaren en nachtvorst.

- 1 Celina (Q-Tee) heeft een vrij goed bewaarpotentieel zodat men de verkoop over een aantal maanden kan spreiden. 2 Omdat Xenia dikke vruchten levert, is het nodig dat de boom vol hangt. 3 Cepuna haalt doorgaans hoge opbrengsten, maar dit jaar wordt de productie geschat op zo'n 50 % van normaal.

den verkocht onder de naam Migo. **Sweet Sensation en Regal Red Comice** Doyenné is een klassieker onder de perenrassen en heel wat mensen blijven deze peer waarderen vanwege zijn smaak. Momenteel zijn er twee rode selecties van dit ras op de markt onder de namen Sweet Sensation en Regal Red Comice. Tussen beide peren is er een duidelijk verschil. Sweet Sensation heeft een bruinrode gestreepte bloes, terwijl Regal Red Comice volledig gekleurd is en eerder een paarse kleur heeft. Belangrijkste troeven van deze rassen zijn ongetwijfeld de smaak en de sappigheid. Maar net als bij de klassieke Doyenné is het ook voor deze twee selecties niet evident om elk jaar hoge producties te halen. De pluk volgt naadloos op deze van Conference.

Dit ras bloeit vroeger dan de meeste andere perenrassen en hierdoor neemt het risico op schade door lentenachtvorst nog toe.

De pluk van Dicolor valt normaal eind september, maar dit jaar zal het dus midden september worden. De productie op het beregende perceel is goed. Op het perceel zonder vorstbescherming is de productie matig en hier is er toch wel sprake van extra verruwing door de vorst. Dicolor is de eerste rode peer die een aantal jaren geleden werd opgeplant door een aantal telers. Maar omdat er nog enkele teelttechnische problemen zijn, zet dit ras zich niet echt door.

Lowry2 (Red Modoc) Door een aantal mensen wordt momenteel Red Modoc naar voor geschoven. Dit is een Amerikaans ras en een kruising tussen Red

Bartlett en Forelle. Het gaat hier om een zeer dikvruchtige donkerrode tot paarse peer. Bij de pluk waren de peren knapperig en zoet, maar na een paar weken koeling is de smaak al minder. Red Modoc werd op pcfruit in 2012 aangeplant en tot hertoe bleef de productie elk jaar beperkt. De lentenachtvorst heeft er dit jaar voor gezorgd dat er slechts enkele vruchten in de kop van de boom hangen. Op basis van onze ervaringen

1 *Velvetine is een ras dat er uitspringt qua smaak. Ze moet voorgerijpt worden om ready-to-eat in de handel te komen.* 2 *Deze Zwitserse peer geplant in 2012 is heel productief, maar had dit jaar enorm veel vorstschade.*

kunnen we dit ras momenteel niet naar voor schuiven.

Oksana (Xenia) Xenia is een oud ras uit Moldavië, dat sinds een aantal jaren terug opduikt. In België is dit geen thema, maar in Nederland, Duitsland en zeker Polen is er wel wat Xenia aangeplant. Het is een groene peer die normaal begin oktober wordt geplukt. Dit ras kan zeer productief zijn met meer dan 80 tot zelfs 100 ton/ha. Xenia is een dikvruchtige peer waardoor volle bomen noodzakelijk zijn. Nadeel is dat bij een zware oogst de peren iets te weinig smaak krijgen omdat ze onvolgende suikers bevatten. Bij een minder behang is de smaak duidelijk beter, maar worden de peren al snel veel te dik. Xenia bloeit eveneens iets vroeger. Hierdoor waren de jonge vruchtjes op 19 april

van dit jaar al dikker. Hoewel de vruchtjes intern beschadigd waren, zijn ze toch blijven hangen. Er hangt een zware oogst, zelfs op het bevroren perceel. De vorst zorgde er wel voor dat de schil loskwam en dat er allemaal kleine barstjes in de schil ontstonden. Dit is nu nog steeds zichtbaar onder de vorm van dunne spleetjes en verruwde streepjes op de vruchten.

Aangezien Polen sterk de kaart van Xenia trekt en hun productiekosten een stuk lager liggen dan de onze, lijkt het ons niet meteen zinvol om volop voor dit ras te kiezen.

Speciale soorten

Een ras dat er op vlak van smaak uitspringt, is Velvetine. De peren worden pas eind oktober geplukt en zijn dan nog donkergroen en onrijp. Dit ras moet voorgerijpt worden in een rijpingskamer en *ready-to-eat* in de handel komen. Dan pas komt de typische mangostructuur, de sappigheid en het speciale aroma naar voor. Deze peer moet het ook echt van zijn smaak hebben. De peren hebben een bonkige, onregelmatige vorm die niet direct aanspreekt. Deze peer wordt vooral bekeken voor nichemarkten.

Beloftevol

Momenteel wordt er ook met argusogen gekeken naar de resultaten van een Zwitserse peer die in 2012 werd geplant. De afgelopen jaren was deze zeer productief en ook best lekker. De peren hebben een kleine bos maar om echt te spreken van een gebloste peer, heeft ze te weinig kleur. De pluk komt normaal begin oktober.

De vorst van dit voorjaar heeft echter grondig huisgehouden bij dit ras. Er hangen duidelijk te weinig vruchten en de vruchten die er zijn, zijn allemaal misvormd. Indien dit ras zich in de praktijk zal vestigen, zal men de nodige maatregelen richting vorstprotectie moeten nemen. Maar of het zover komt, is nu moeilijk in te schatten. Hiervoor zullen we de resultaten van 2018 moeten afwachten.

Besluit

Conference zal ook in de volgende decennia ongetwijfeld ons belangrijkste ras blijven. Maar stilaan komen er toch andere rassen naar voor die het assortiment opnieuw kunnen uitbreiden. Dit geeft enerzijds meer kleur aan het winkelrek, maar zorgt anderzijds ook voor arbeidsspreiding op het bedrijf. ■

Bezoek ons op Potato Europe en beleef de VIP tour!

Tolsma-Grisnich gaat deze editie nog een stap verder door onze innovaties ook op praktijkbedrijven te laten zien. Naast onze stand op de beurs en live demonstraties op onze productielocatie in Emmeloord kunt u tijdens de VIP tour onze 'preferred farmers' bezoeken. Zien we u dan?

**13 & 14
SEPTEMBER
STAND B274**

Meld u aan voor de VIP tour op de stand!

Live demo's en bedrijfsbezoeken

Improving your agribusiness in an intelligent way

www.tolsmagrisnich.com

Members of the Tolsma-Grisnich Group